

ଶ୍ରୀ ବସନ୍ତକୁମାର ବିଶ୍ୱାସ

ସହିଦ ଭଗତ ସିଂ

ଭାଷାନ୍ତର

ଅଧ୍ୟାପକ ନୀଳମଣି ସାହୁ

(ଏହି ଲେଖାଟି "ବିଦ୍ରୋହୀ" ଛଦ୍ମନାମରେ ଲେଖା ଯାଇଥିଲା ।)

ସେ ବଙ୍ଗଳାର ନଦିଆ ଜିଲ୍ଲା ନିବାସୀ ଥିଲେ ଓ ଯେଉଁ ସମୟରେ ଶ୍ରୀ ରାସବିହାରୀ ଜୀ ଦେହରାଦୂନରେ ରହୁଥିଲେ, ସେ ତାଙ୍କ ପାଖରେ ହରିଦାସ ନାମରେ ତାଙ୍କର ବେଶରେ ରହୁଥିଲେ । ପରେ ୧୯୧୨ ରେ ସେ ଲାହୋରର ଏକ ଡିସପେନ୍ସେରୀରେ କମ୍ପାଉଣ୍ଡର ହୋଇ ରହିଲେ ।

ସେହି ସମୟରେ ସେ ଭାଇ ବାଳମୁକୁନ୍ଦଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ମିଶି ପଞ୍ଜାବ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିପ୍ଳବୀ ଦଳର ସଂଗଠନ କରୁଥିଲେ । କୁହାଯାଏ ଯେ ୧୯୧୨ ରେ ଯେତେବେଳେ ଦିଲ୍ଲୀରେ ବୋମା ଫୁଟିଲା, ସେତେବେଳେ ସେ ଲାହୋରରୁ ଗାୟେବ୍ ହୋଇଯାଇ ଥିଲେ ।

ଅବଧବିହାରୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ଲାହୋରର ଲରେନ୍ସ ଗାର୍ଡେନ୍‌ରେ ବୋମା ସେ ହିଁ ରଖିଥିବା କଥା କୁହା ଯାଉଛି । ପରେ ସେ ଆଉ ଦୁଇଟି ବୋମା ଆଣିଥିଲେ,

ଯାହାକୁ ଦୀନାନାଥଙ୍କ କହିବା ଅନୁଯାୟୀ ଭାଇ ବାଳମୁକୁନ୍ଦଙ୍କ ପାଖରେ ରଖା ଯାଇଥିଲା ।

ଡିସେମ୍ବର, ୧୯୧୩ ରେ ସେ ବଙ୍ଗଳା ଚାଲିଗଲେ ଓ ସେଠାରେ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇ ୧୯୧୪ ରେ ଲାହୋର ଅଣାଗଲା । ଅଦାଲତରୁ ତାଙ୍କୁ ପ୍ରଥମେ ଆଜୀବନ କଳାପାଣି ଦଣ୍ଡ ମିଳିଥିଲା, କିନ୍ତୁ ଦିଲ୍ଲୀରେ ବୋମା ଫୋପାଡ଼ିବା ଲୋକର ପଛା ସାର୍ ଓଡ଼ାୟରଙ୍କୁ ନ ମିଳିବାରୁ ବଡ଼ କ୍ରୋଧ ଆସୁଥିଲା ଓ ସେ ଯାଙ୍କୁ ଫାଶୀ ଦେବା ପାଇଁ ଅପିଲ କଲେ । ଏହା ସେ ନିଜେ ମାନିଛନ୍ତି । ପୋଲିସର ଅପିଲ, ତା ଉପରେ ପୁଣି ସାର୍ ମାଇକେଲ୍ ଓଡ଼ାୟରଙ୍କ ସୁପାରିସ୍, କିଏ ନ ମାନନ୍ତା ଭଲା? ହେଉ, ତାଙ୍କୁ ବି ଶେଷରେ ଫାଶୀଦଣ୍ଡ ଶୁଣେଇ ଦିଆଗଲା ।

ତାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜର୍ଜ କହିଥିଲେ:

"He looked to me a man of some force of character, with none of the familiar marks of weakness in his face." ("ମୋତେ ସେ ଜଣେ ଅତି ବଳିଷ୍ଠ ଚରିତ୍ରର ମଣିଷ ଭଳି ଜଣା ପଡୁଥିଲେ, ଦୁର୍ବଳତାର ଜଣାଶୁଣା ଚିହ୍ନମାନ ତାଙ୍କ ମୁଖମଣ୍ଡଳରେ ନଥିଲା ।")

ଫାଶୀ ବେଳେ ତାଙ୍କର ବୟସ ମୋଟେ ୨୩ ବର୍ଷ ହୋଇଥିଲା ।

— ବିଦ୍ରୋହୀ

e-mail: neelamanisahu@rediffmail.com

☎ ୯୪୩୭୫୧୫୭୮୨